PIERWSZA ŁAWKA · ZESTAW KART PRACY · HISTORIA · KLASA 8

Dział 7. Świat po II wojnie światowej – zimna wojna

Skutki wojny i ONZ, dwa bloki, konflikty zimnej wojny, dekolonizacja, Bliski Wschód, Chiny, przemiany społeczne i kulturowe. Sześć kart pracy: karta z najważniejszymi wiadomościami i przykładami, trzy karty ćwiczeń (w tym praca ze źródłem), dwa równoległe sprawdziany (grupy A i B) oraz pełny klucz odpowiedzi.

Karta	Temat	Zadania
1	**Świat po II wojnie światowej – zimna wojna** Skutki wojny i ONZ, dwa bloki, konflikty zimnej wojny, dekolonizacja, Bliski Wschód, Chiny, przemiany społeczne i kulturowe	8 zad. 35 pkt
2	**Zimna wojna – ćwiczenia** Daty, konflikty, fakty	4 zad. 15 pkt
3	**Zimna wojna – utrwalenie** Wyścig zbrojeń, chronologia, dekolonizacja	7 zad. 25 pkt
4	**Pracuję ze źródłem – żelazna kurtyna** Mowa w Fulton, mapa podzielonej Europy	4 zad. 17 pkt
5	**Sprawdzian: świat po 1945 roku – grupa A** 30 minut · 20 pkt	6 zad. 20 pkt
6	**Sprawdzian: świat po 1945 roku – grupa B** 30 minut · 20 pkt	6 zad. 20 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 zawiera najważniejsze wiadomości i przykłady – od niej warto zacząć.
- Karty 2–4 to ćwiczenia podstawowe, utrwalenie oraz zastosowanie wiedzy w tekście, na źródle lub w sytuacji z życia.
- Karty 5 i 6 to równoległe sprawdziany (grupa A i grupa B) z tymi samymi typami zadań i tą samą punktacją – gotowe na lekcję.
- Każda karta mieści się na osobnych stronach i ma własną punktację – można ją wydrukować osobno jako pracę domową, kartkówkę lub zastępstwo.
- Klucz odpowiedzi do wszystkich kart znajduje się na końcu zestawu. Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania.

Materiał oryginalny dla klasy 8 szkoły podstawowej (rok szkolny 2026/2027). Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Świat po II wojnie światowej – zimna wojna

Skutki wojny i ONZ, dwa bloki, konflikty zimnej wojny, dekolonizacja, Bliski Wschód, Chiny, przemiany społeczne i kulturowe

KARTA 1/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 35 pkt

Przypomnij sobie

- **Skutki II wojny światowej**: polityczne – podział świata na strefy wpływów USA i ZSRR, osądzenie zbrodniarzy (proces w Norymberdze); społeczne – dziesiątki milionów zabitych, przesiedlenia i uchodźcy; gospodarcze – zniszczone miasta i przemysł Europy, przewaga gospodarcza USA; kulturowe – zniszczone zabytki i zbiory, pamięć o Holokauście.
- W **1945 roku** powstała **Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ)**, która ma strzec pokoju. Najważniejszą rolę odgrywa w niej Rada Bezpieczeństwa (stali członkowie z prawem weta: USA, ZSRR/Rosja, Wielka Brytania, Francja, Chiny). W 1948 roku ONZ przyjęła **Powszechną Deklarację Praw Człowieka**.
- **Zimna wojna** (1947–1991) – rywalizacja dwóch bloków: zachodniego (USA) i wschodniego (ZSRR) bez bezpośredniej wojny między mocarstwami, za to z wyścigiem zbrojeń (broń atomowa), wyścigiem kosmicznym i wojnami w innych częściach świata. Europę podzieliła **„żelazna kurtyna"**.
- Pomoc USA dla odbudowy Europy Zachodniej to **plan Marshalla** (1947); ZSRR zabronił państwom bloku wschodniego z niej korzystać. W **1948–1949** ZSRR prowadził **blokadę Berlina Zachodniego** – zachodni alianci zaopatrywali miasto „mostem powietrznym". W 1949 roku powstały dwa państwa niemieckie: **RFN** (zachodnie) i **NRD** (wschodnie), a także sojusz **NATO**. W **1955 roku** państwa bloku wschodniego podpisały **Układ Warszawski**.
- Konflikty zimnej wojny: **wojna w Korei (1950–1953)**; stłumienie przez wojska radzieckie **powstania na Węgrzech (1956)**; budowa **muru berlińskiego (1961)**; **kryzys kubański (1962)** (przywódca ZSRR Nikita Chruszczow, prezydent USA John F. Kennedy) – świat był o krok od wojny atomowej; **wojna w Wietnamie** (zaangażowanie USA 1965–1973); interwencja wojsk Układu Warszawskiego w **Czechosłowacji (1968)** kończąca „praską wiosnę"; **interwencja ZSRR w Afganistanie (1979–1989)**.
- **Dekolonizacja**: po wojnie niepodległość uzyskały dawne kolonie – m.in. **Indie (1947)**, dzięki pokojowemu oporowi **Mahatmy Gandhiego**, a w 1960 roku („rok Afryki") aż 17 państw afrykańskich. Część krajów walczyła zbrojnie (np. Algieria z Francją). Przyczyny: osłabienie mocarstw kolonialnych w czasie wojny, ruchy niepodległościowe, prawo narodów do samostanowienia w Karcie ONZ. Następstwa: powstanie wielu nowych państw, ale też bieda, wojny domowe i spory o granice wytyczone przez kolonizatorów.
- **Bliski Wschód**: Żydzi i Arabowie uważali Palestynę za swoją ziemię. Po Holokauście wielu Żydów chciało mieć własne państwo – w **1948 roku** powstał **Izrael**. Państwa arabskie nie uznały go i rozpoczęły wojnę; setki tysięcy Arabów palestyńskich stały się uchodźcami. Przyczyny trwających do dziś konfliktów: spór o ziemię i granice, o **Jerozolimę** (święte miasto trzech religii), los uchodźców palestyńskich, a także rywalizacja mocarstw o wpływy w regionie bogatym w ropę naftową.
- **Chiny**: w **1949 roku** komuniści **Mao Zedonga** utworzyli Chińską Republikę Ludową. Polityka **„wielkiego skoku"** (1958–1962) wywołała głód, w którym zginęły dziesiątki milionów ludzi, a **„rewolucja kulturalna"** (1966–1976) – prześladowania i niszczenie kultury. Po śmierci Mao **Deng Xiaoping** od 1978 roku wprowadzał elementy gospodarki rynkowej – Chiny zaczęły szybko się bogacić, ale władzę nadal zachowała partia komunistyczna (krwawe stłumienie protestów na placu Tiananmen w **1989 roku**).

Podgląd • Pierwsza Ławka

- **Przemiany społeczne i kulturowe**: rozwój telewizji i kultury masowej (muzyka rockowa, kino), konsumpcja i społeczeństwo dobrobytu na Zachodzie, bunt młodzieży (1968), walka o równe prawa czarnoskórych w USA (**Martin Luther King**), emancypacja kobiet, podróże samolotem, a od lat 80. komputery osobiste.
- Zimna wojna skończyła się po reformach **Michaiła Gorbaczowa** w ZSRR, upadku komunizmu w Europie Środkowej (1989) i rozpadzie ZSRR (1991) – szerzej w dziale „Polska i świat po 1989 roku".

Zimna wojna

most powietrzny do Berlina (1948–1949)
zdjęcie, 1948

Przykłady z wyjaśnieniem

Przykład 1. Dlaczego zimną wojnę nazywamy „zimną"?
Bo USA i ZSRR nigdy nie walczyły ze sobą bezpośrednio – obawiały się wojny atomowej. Rywalizowały zbrojeniami, propagandą i wspierając strony w konfliktach w innych krajach (Korea, Wietnam, Afganistan).

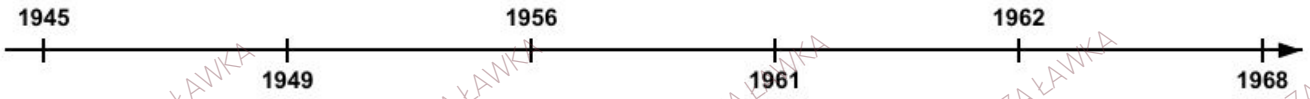
Przykład 2. Po co zbudowano mur berliński?
Żeby zatrzymać ucieczki mieszkańców NRD do Berlina Zachodniego, a przez niego na Zachód. Do 1961 roku uciekło w ten sposób około 2,5–3 milionów ludzi.

Przykład 3. Czym była dekolonizacja?
Procesem uzyskiwania niepodległości przez dawne kolonie europejskich mocarstw – głównie w latach 1945–1975, w Azji i Afryce.

Zadania

1 **Uzupełnij oś czasu – dopisz, co wydarzyło się w podanych latach.** ___ / 6 pkt

Zimna wojna

1. 1945 – _____
2. 1949 – _____
3. 1956 – _____
4. 1961 – _____
5. 1962 – _____
6. 1968 – _____

Zimna wojna – ćwiczenia

Daty, konflikty, fakty

KARTA 2/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 15 pkt

Pamiętaj: jeśli czegoś nie pamiętasz, wróć do ramki „Przypomnij sobie" na karcie 1.

zdjęcie, 1948

1 Uzupełnij daty. ___ / 6 pkt

1. powstanie ONZ: _____
2. blokada Berlina Zachodniego: _____
3. podpisanie Układu Warszawskiego: _____
4. budowa muru berlińskiego: _____
5. kryzys kubański: _____
6. powstanie Chińskiej Republiki Ludowej: _____

2 Połącz wydarzenie z państwem, którego dotyczyło. ___ / 4 pkt

1. powstanie przeciw władzy komunistycznej 1956	a) Afganistan
2. „praska wiosna" 1968	b) Węgry
3. wojna 1950–1953 między północą a południem	c) Korea
4. interwencja wojsk ZSRR 1979–1989	d) Czechosłowacja

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

3 Oceń prawdziwość zdań. ___ / 4 pkt

1. USA i ZSRR w czasie zimnej wojny wielokrotnie walczyły ze sobą bezpośrednio.	P	F
2. NATO powstało w 1949 roku.	P	F
3. W interwencji w Czechosłowacji w 1968 roku wzięły udział także wojska polskie.	P	F
4. Izrael powstał w 1948 roku.	P	F

4 Które państwo wysłało na Kubę rakiety z bronią atomową w 1962 roku? ___ / 1 pkt

A. ZSRR **B.** Chiny

C. USA **D.** Wielka Brytania

PIERWSZA ŁAWKA

Sprawdzian: świat po 1945 roku – grupa A

KARTA 5/6

30 minut · 20 pkt

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 20 pkt

1 Uzupełnij. ___ / 3 pkt

1. Rok powstania NATO: _____
2. Rok powstania na Węgrzech: _____
3. Przywódca komunistycznych Chin: _____

2 Połącz pojęcie z wyjaśnieniem. ___ / 4 pkt

1. dekolonizacja	a) amerykańska pomoc gospodarcza dla Europy Zachodniej
2. wyścig zbrojeń	b) granica dzieląca Europę na dwa bloki
3. plan Marshalla	c) uzyskiwanie niepodległości przez kolonie
4. żelazna kurtyna	d) rywalizacja mocarstw w budowie coraz większej ilości broni

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

3 Oceń prawdziwość zdań. ___ / 4 pkt

1. Blokada Berlina była próbą zmuszenia Zachodu do opuszczenia miasta.	P	F
2. RFN należała do Układu Warszawskiego.	P	F
3. Indie uzyskały niepodległość dzięki Gandhiemu i jego zwolennikom.	P	F
4. Wojna w Korei zakończyła się zjednoczeniem kraju.	P	F

4 Przyporządkuj wydarzeniom daty zaznaczone na osi czasu. ___ / 3 pkt

Zimna wojna

1. kryzys kubański – _____
2. blokada Berlina – _____
3. wojna w Korei – _____

5 **Przeczytaj fragment i wykonaj zadania.** ___ / 3 pkt

Przemówienie Kennedy'ego w Berlinie (1963)

„Wolność ma wiele trudności, a demokracja nie jest doskonała, ale nigdy nie musieliśmy budować muru, żeby zatrzymać naszych ludzi. […] Wszyscy wolni ludzie, gdziekolwiek żyją, są obywatelami Berlina. Dlatego jako człowiek wolny jestem dumny ze słów: Ich bin ein Berliner."

John F. Kennedy, przemówienie w Berlinie Zachodnim, 26 czerwca 1963 r., przekład własny, fragmenty

5.1 **Do jakiej budowli nawiązuje prezydent USA?** ___ / 1 pkt

A. do siedziby ONZ
B. do muru berlińskiego
C. do Bramy Brandenburskiej
D. do Pentagonu

5.2 **Wyjaśnij, co Kennedy chciał podkreślić zdaniem o murze, który miał „zatrzymać ludzi".** ___ / 2 pkt

6 **Wyjaśnij, dlaczego kryzys kubański uważa się za najgroźniejszy moment zimnej wojny.** ___ / 3 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Świat po II wojnie światowej – zimna wojna – zestaw 6 kart pracy z kluczem, klasa 8

Podgląd pokazał 6 z 18 stron. Pełna wersja: 18 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: Świat po II wojnie światowej – zimna wojna – 8 zadań, 35 pkt
- Karta 2: Zimna wojna – ćwiczenia – 4 zadania, 15 pkt
- Karta 3: Zimna wojna – utrwalenie – 7 zadań, 25 pkt
- Karta 4: Pracuję ze źródłem – żelazna kurtyna – 4 zadania, 17 pkt
- Karta 5: Sprawdzian: świat po 1945 roku – grupa A – 6 zadań, 20 pkt
- Karta 6: Sprawdzian: świat po 1945 roku – grupa B – 6 zadań, 20 pkt Karta 1 przypomina najważniejsze wiadomości i pokazuje przykłady z wyjaśnieniem.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/historia-klasa-8-dzial-07-swiat-po-ii-wojnie-swiatowej-zimna-wojna-zestaw